

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **(Ne)legální migrace a role účelových sňatků při získání pobytových oprávnění státních příslušníků třetích zemí na území Česka se zaměřením na česko-muslimské sňatky**

Autor práce: **Markéta Davidová**

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Autorka si klade jasný cíl – prověřit, jaké faktory stojí za účelovými sňatky. K danému úkolu si vybrala cizince, kteří žádali o pobytový status v Česku spojený s žádostí o uzavření sňatku s českou státní občankou. Využila dat VO ŘSCP a otestovala rozdílnost dvou souborů daných žadatelů – těch, kteří s žádostí uspěli a těch, kteří neuspěli. Šlo o data za roky 2016 a 2017 o 104 sňatcích úspěšných a 55 neúspěšných (podezřelých z účelového sňatku) – mezi českou občankou a partnerem z muslimské země. Autorka si po prostudování existující různorodé literatury a dostupnosti dat jasně vymezila cíl i faktory, které podrobila analýze a testování. Teoretická opora byla malá, což ovšem plyne z neprobádanosti dané problematiky.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Autorka správně konstatuje, že dané téma rozhodně není hojně analyzované a chybí zde jak bohatší základna existujících dat, tak také jejich zpracování do obecnějších konceptů, modelů či dokonce teorií. I přes tento handicap autorka vhodně využívá dostupné odborné literatury, ale i dalších doplňkových zdrojů. Ve své práci se opírá především o norskou studii (Poyry 2010), která výjimečně přináší i určitou komparaci mezi vybranými státy.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Jak již bylo naznačeno výše, autorka se na vybraném souboru dostupných dat snaží prověřit, jaké faktory indikují účelové sňatky. Do hry bere: věkový rozdíl muže a ženy, kteří sňatek uzavřeli, existenci příbuzného pobývajícího ve státě EU u žadatelů o vízum, socioekonomické zázemí žen žijících na území Česka (dáno vzděláním, financemi a regionem trvalého bydliště) a délku známosti manželů před svatbou a s tím spojený počet jejich setkání. Rovněž tak bylo analyzováno místo setkání dané dvojice. Autorka testuje rozdíly u daných faktorů mezi dvěma soubory („úspěšnými a neúspěšnými“ v žádosti o vízum) pomocí standardních statistických metod – zejména chí-kvadrát a ANOVA test. Její zvolená metodika i metody analýzy jsou adekvátní dostupným informacím. I přes jednoduchost dané analýzy jde patrně o první systematictější a sofistikovanější rozbor dané problematiky na našem území.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Je nutné také především ocenit to, že autorka získala možnost využít jedinečné databáze VO ŘSCP. Samostatný sběr dat by v této oblasti výzkumu nebyl pro studenta možný. Autorka zpracovává daná data podle svého plánu jasně a srozumitelně a dospívá k důležitým závěrům, byť na omezeném souboru specifických dat.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

V závěrech jsou dobře krátce shrnuty nejpodstatnější poznatky, včetně představení hlavních rysů metodologie i metodiky. Obzvláště přínosné se jeví schéma v obr. 5, které shrnuje pohled na celou problematiku, resp. ji rámuje do širšího společenského kontextu.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Práce je logicky strukturována. Je napsána čtivě pouze s malými stylistickými či gramatickými prohřešky.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Oceňuji odvalu autorky pustit se do tématu, o kterém se zatím příliš neví, a to nejenom v Česku, ale i mezinárodně. Odvaha autorky se dále přenáší i do roviny analýzy, kdy získává jedinečnou databázi, kterou statisticky analyzuje. I přes daný metodický „problém“ – kdy testuje výsledky nikoliv potvrzené „existující reality“, nýbrž „rozhodnutí o pravděpodobné realitě“, se úkolu zhostila velmi dobře a potvrdila svoji schopnost smysluplně a logicky analyzovat a poté také interpretovat jedinečná data. Daná práce je prvním pokusem o systematictější a sofistikovanější uchopení problematiky účelových sňatků v Česku s tím, že geografická dimenze zde také nachází své důležité uplatnění. Práce obohacuje poznání jak na úrovni základního, tak i aplikovaného výzkumu. Autorka se mimo jiné nebojí doporučovat opatření, která by mohla pomoci v praxi odhalit možné nekalé chování migrantů.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

- 1) Jak je muslimský svět z hlediska účelových sňatků se členy EU důležitý ve srovnání s jinými světy?

2) Je možná důslednější evidence a kontrola fungování etnicky různorodých manželských svazků v Česku?

Datum: 2. 9. 2019

Autor posudku:

Dušan Drbohlav

Podpis:

